78
4. ágúst

AUGLÝSING

um

samning um sátt, dóms og gerðaskipun milli Íslands og Spánar.

Stjórnir Íslands og Spánar hafa þann 26. ágúst 1929 gert með sér samning um friðsamlega lausn deilumála er kynnu að rísa milli landanna. Fullgildingarskjölin af samningi þessum voru afhent í Kaupmannahöfn þann 9. júlí 1930 og er samningurinn þar með genginn í gildi frá sama degi að telja.

Samningurinn, sem var saminn á frönsku, birtist hér á eftir, ásamt íslenzkri þýðingu á samningnum:

Traité de concilation, de règlement judiciaire et d'arbitrage entre l'Islande et l'Espange.

Sa Majesté le Roi d'Islande et de Danemark et Sa Majesté le Roi d'Espagne animés du désir de resserrer les liens d'amitié qui existent entre l'Islande et l'Espagne et de résoudre, selon les principes les plus élevés du droit international public, les différends qui viendraient à s'élever entre les deux Pays, ont résolu de conclure à cet effet un Traité et ont désigné leurs Plénipotentiaires, à savoir:

Sa Majesté le Roi d'Islande et de Danemark:

Monsieur *Peter Rochegune Munch*, Docteur ès lettres, Ministre des Affaires Etrangères de Danemark,

Sa Majesté le Roi d'Espagne:

Monsieur *Vicente Gutierrez de Agüera*, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire en Danemark,

lesquels, après s'être fait connaître leurs pleins pouvoirs, reconnus en

Samningur um sátt, dóms- og gerðarskipun milli Íslands og Spánar.

Með því að Hans hátign, konungi Íslands og Danmerkur, og Hans hátign konungi Spánar, leikur hugur á að tryggja vináttuböndin milli Íslands og Spánar, og á að leysa, í samræmi við háleitustu meginreglur hins opinbera þjóða-réttar, ágreininga er kunna að rísa milli landanna, hafa þeir ákvarðað að gera með sér samning héraðlútandi, og hafa útnefnt sem umboðsmenn sína:

Hans hátign konungur Íslands og Danmerkur:

Herra Peter Rochegune Munch, doktor í heimspeki, utanríkismálaráðherra Danmerkur,

Hans hátign konungur Spánar:

Herra Vicente Gutierrez de Agüera, sérlegan sendiherra sinn og ráðherra með umboði í Danmörku,

sem, eftir að hafa tjáð hvor öðrum umboð sín, sem reyndust góð og gild,

bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

Article I.

Les Hautes Parties contractantes s'engagent réciproquement à régler par voie pacifique et d'après les méthodes prévues par le présent Traité, tous les litiges ou conflits, de quelque nature qu'ils soient, qui viendraient à s'élever entre l'Islande et l'Espagne et qui n'auraient pu être résolus par les procédés diplomatiques ordinaires.

PARTIE I.

Article II.

Tous les litiges entre les Hautes Parties contractantes, de quelque nature qu'ils soient,, au sujet desquels les Parties se contesteraient réciproquement un droit et qui n'auraient pu être réglés à l'amiable par les procédés diplomatiques ordinaires, seront soumis pour jugement, soit à un Tribunal arbitral, soit à la Cour Permanente de Justice Internationale. Les contestations pour la solution desquelles une procédure spéciale est prévue par d'autres Conventions en vigueur entre les Hautes Parties contractantes, seront réglées conformément aux dispositions de ces Conventions.

Article III.

S'il s'agit d'une contestation dont l'objet, d'après la législation intérieure de l'une des Parties, relève de la compétence Tribunaux nationaux, cette Partie pourra s'opposer à ce qu'elle soit soumise à la procédure prévue par le présent Traté, avant

hafa orðið ásáttir um eftirfylgjandi ákvæði: **78** 4. ágúst

1. grein.

Hinir háu samningsaðilar skuldbinda sig gagnkvæmt til að leysa á friðsamlegan hátt, og með þeim aðferðum sem fyrir er mælt í samningi þessum, allar þrætur eða deilur, hvers eðlis sem þær eru, sem kynnu að rísa milli Íslands og Spánar, og ekki hefir tekizt að jafna milli stjórnarfulltrúa ríkjanna.

I. ÞÁTTUR.

2. grein.

Allar þrætur milli hinna háu samningsaðilja, hvers eðlis sem þær eru, en þess efnis, að aðiljarnir eru ósáttir um réttaratriði, og ekki hefir tekizt að jafna milli stjórnarfulltrúa ríkjanna, skal leita dómsákvörðunar um, annaðhvort fyrir gerðardómi, eða hinum fasta alþjóðadómstóli. Þrætuefni sem samkvæmt öðrum samningum, sem eru í gildi milli hinna háu samningsaðila, eiga að sæta sérstakri meðferð til úrlausnar, skulu sæta þeirri meðferð er samningar þessir mæla fyrir um.

3. grein.

Ef þrætuefnið er málsatriði, sem samkvæmt heimalöggjöf annars aðila, heyrir undir dómstóla sama lands, þá getur þessi sami aðili mótmælt því, að þrætuefnið skuli sæta þeirri meðferð, sem gert er ráð fyrir í þessum samningi, áður en endanlegur dóms-

78 4. ágúst

qu'un jugement définitif ait été rendu, dans un délai raisonnable, par l'autorité judiciaire compétente.

Article IV.

Avant d'être soumis à la procédure judiciaire prescrite à l'article II du présent Traité, le différend pourra être, d'un commun accord entre les Parties, soumis à fin de conciliation à une Commission Internationale spécialement constituée à cet effet et qui aura pour tâche d'élucider les questions en litige, de recueillir à cette fin toutes les informations utiles par voie d'enquête ou autrement et de s'efforcer de concilier les Parties.

Si, dans les six mois à compter du jour où l'une des Parties aura proposé la procédure de conciliation, il n'y a pas accord sur le renvoi du différend à ce moyen de réglement, sur la composition de la Commission de Conciliation ou sur les modalités de la procédure, chacune des Parties pourra demander de soumettre la contestation, soit à un Tribunal arbitral, soit à la Cour Premanente de Justice Internationale, suivant les stipulations de l'article II du présent Traité.

úrskurður hefir verið uppkveðinn, innan hæfilegs tíma, af réttu dómsvaldi.

4. grein.

Verði það að samkomulagi aðilanna, getur deiluefni, áður en það sætir þeirri dómsmeðferð er 2. grein mælir fyrir um, orðið látið sæta sáttameðferð fyrir milliríkjanefnd, sérstaklega þar til útnefndri, sem hefir það hlutverk, að skýra deiluefnin, safna í þeim tilgangi öllum upplýsingum, er að gagni geta komið, með vitnayfirheyrslu, eða á annan hátt, og leitast við að sætta aðilana.

Ef að liðið hafa 6 mánuðir frá þeim degi að annar aðilinn stakk upp á sáttameðferð, og ekki hefir náðst samkomulag um slíka málsmeðferð, eða þá um, hvernig sáttanefndin skuli skipuð, eða um hvernig málaflutningnum skuli hagað, þá getur hvor aðili krafizt þess, að þrætuefnið sé borið undir gerðardóm, eða fasta alþjóðadómstólinn, samkvæmt ákvæðum 2. greinar þessa samnings.

Article V.

Si le renvoi à la procédure de Conciliation n'a pas été demandé ou si la conciliation devant une Commission constituée à cet effet n'a abouti, ainsi que dans le cas mentionné au dernier alinéa de l'aricle IV, les Parties établiront de commun accord le compromis déférant le litige à la Cour Permanente de Justice Internationale ou désignant des arbitres. Le compromis

5. grein.

Ef ekki hefir verið farið fram á sáttanefndarmeðferð, eða ef sáttaumleitunin fyrir þar til settri sáttanefnd hefir ekki borið árangur, svo og í tilfelli því er um ræðir í síðari hluta 4. greinar, eru samningsaðilarnir ásáttir um, að þrætunni skuli vísa til fasta alþjóðadómstólsins eða þá að útnefna gerðardómara. Í samkomulagi hér um skal nákvæmlega tilgreint efni þræt-

déterminera nettement l'objet du différend, les compétences particulières que pourraient être dévolues à la Cour Permanente de Justice Internationale ou au Tribunal arbitral, ainsi que toutes autres conditions arrêtées entre les Parties. Il sera établi par échange de notes entre les deux Gouvernements.

La Cour Permanente de Justice Internationale chargée de statuer sur le différend ou le Tribunal arbitral désigné aux mêmes fins, auront, respectivement, compétence pour interpréter les termes du compromis.

Si le compromis n'est pas arrêté dans les trois mois à compter du jour où l'une des Parties aura été saisie de la demande aux fins de réglement judiciaire, chaque partie pourra, après préavis d'un mois, porter directement, par voie de requête, la contestation devant la Cour Permanente de Justice Internationale.

Au surplus, la procédure applicable sera celle prévue par le statut de la Cour Permanente de Justice Internationale ou, en cas de recours à un Tribunal arbitral, celle prévue par la Convention de la Haye du 18 Octobre 1907, pour le Réglement pacifique des conflits internationaux.

PARTIE II.

Article VI.

Toutes questions sur lesquelles les Gouvernements des deux Hautes Parties contractantes seraient divisés, sans pouvoir les résoudre à l'amiable par les procédés diplomatiques ordinaires, dont la solution ne pourrait être récherchée par un jugement, ainsi qu'il est prévu par l'article II du présent

unnar, hið sérstaka umboð, sem fasta alþjóðadómstólnum eða gerðardóminum er veitt, svo og sérhver önnur atriði, sem aðilarnir hafa orðið ásáttir um. Til samkomulagsins skal stofnað með nótum, sem stjórnirnar senda hvor annari. 78 4. ágúst

Fasti alþjóðadómstóllinn, eða gerðardómur, sem hefir ágreiningsatriðið til meðferðar, hafa hvor um sig umboð til þess að gera út um, hvernig skilja beri ákvæði samkomulagsins.

Ef ekki hefir náðst samkomulag innan þriggja mánaða frá því að annar aðilinn hefir móttekið ósk um dómsúrlausn, þá getur hvor aðilinn um sig, með eins mánaðar fyrirvara, flutt þrætuefnið beina leið til fasta alþjóðadómstólsins, sem þá er beðinn að taka þrætuefnið til meðferðar.

Málsmeðferðin skal að öðru leyti vera sú, sem fyrir er mælt í reglugerð fasta alþjóðadómstólsins, eða, sé málinu vísað til gerðardóms, í samræmi við Haagsamþykktina frá 18. október 1907, um friðsamlega úrlausn á milliríkjadeilum.

II. ÞÁTTUR.

6. grein.

Öll málefni, sem hina háu samningsaðila greinir á um, og ekki hefir tekizt að jafna milli stjórnarfulltrúa ríkjanna, og málefnin eru auk þess þess efnis, að ekki er hægt að leita dómsúrlausnar samkvæmt 2. grein þessa samnings, og ekki hefir þegar verið mælt fyrir um málsmeðferð í öðrum

78 4. ágúst

sent Traité, et pour lesquelles une procédure de réglement ne serait pas déjà prévue par un Traité ou Convention en vigueur entre les Parties, pourront, d'un commun accord entre les Parties, être soumises en vue de conciliation à une Commission spécialement instituée à cet effet.

Article VII.

Si, dans les six mois à compter du jour où l'une des Parties a, en vertu de l'article VI, proposé la procédure de conciliation, il n'y a pas accord sur le renvoi du conflit à ce moyen de règlement, sur la composition de la Commission de Conciliation ou sur les modalités de procédure, ainsi que lorsque le renvoi à la procédure de Conciliaton n'a pas été demandé ou lorsqu'une conciliation par une Commission instituée à cet effet, n'a pas abouti, le conflit sera, à la requête d'une seule des Parties, soumis pour décision à un Tribunal arbitral, qui, à défaut d'autre accord entre les Parties, sera composé de cinq membres désignés pour chaque cas particulier. Les Parties contractantes nomment chacune librement un arbite et désignent d'un commun accord les trois autres, parmi lesquels sera choisi le Président de la Commission. Ce Tribunal arbitral aura, en pareil cas, les pouvoirs d'amiable compositeur, et dictera un règlement obligatoire pour les Parties.

Article VIII.

Si la nomination des membres du Tribunal arbitral à désigner en commun n'intervenait pas dans un délai de trois mois à compter du jour où

samningi eða samþykkt, sem er í gildi milli aðilanna, má, með samkomulagi aðilanna, flytja fyrir sérstaklega setta nefnd, er skal leitast við að sætta aðilana.

7. grein.

Nú líða 6 mánuðir frá þeim degi er annar aðili hefir farið fram á sáttameðferð samkvæmt 6. grein, og ekki hefir náðst samkomulag um að leita úrlausnar á ágreiningsefninu með slíkri aðferð, eða þá um hversu sáttanefndin skuli skipuð, eða um hversu málaflutningnum skuli hagað, svo og í því tilfelli, að ekki hefir verið farið fram á að vísa ágreiningnum til sáttameðferðar, eða ef sáttaumleitunin fyrir þar til settri nefnd hefir ekki borið árangur, þá skal deilunni, þótt aðeins annar aðilinn óski þess, vísað til úrlausnar gerðardóms sem, sé ekki öðruvísi umsamið milli aðilanna, skal vera setinn af fimm dómurum, er skulu tilnefndir í hverju einstöku tilfelli.

Hvor aðili um sig velur eftir eigin geðþótta einn gerðardómara, en hina þrjá skulu þeir útnefna í sameiningu, og einn þessara þriggja skal kosinn forseti nefndarinnar. Þessi gerðardómur hefir, þegar svona hagar, umboð sem sáttasemjari, og kveður upp skuldbindandi úrskurð fyrir aðilana.

8. grein.

Ef að útnefning þeirra gerðardómara, er útnefnast eiga í sameiningu, hefir ekki orðið innan þriggja mánaða frá þeim degi er annar aðilinn

l'une des Parties aura adressé à l'autre la demande d'arbitrage chacune des Parties contractantes désignera à côté de l'arbitre nommé librement en vertu de l'art. VII, encore un arbitre qui cependant ne devra pas être un de ses propres ressortissants. Le cinquième arbitre qui sera en même temps Président du tribunal arbitral sera nommé à la requête de l'une des Partie par le Président de la Cour Permante de Justice Internationale ou, si celui-ci est ressortissant d'un des Etats contractants par le Vice-Président ou par le membre le plus âgé de la cour, qui n'est pas ressorissant d'un des Etats contractants.

hefir farið fram á gerð við hinn aðilann, útnefnir hvor aðili um sig, við hlið þess gerðardómara, er hann hefir útnefnt eftir eigin geðþótta samkvæmt 7. grein, einn gerðardómara, sem þó má ekki vera ríkisborgari sama ríkis. **78** 4. ágúst

Fimmti gerðardómarinn, sem jafnframt á að vera forseti gerðardómsins, skal útnefndur eftir beiðni annars aðilans, af forseta fasta alþjóðadómstólsins eða, sé hann ríkisborgari annars samningsaðila, varforseta, eða af þeim dómara, sem er elstur af embættisaldri, sem ekki er ríkisborgari hvorugs samningsríkjanna.

Article IX.

Lorsqu'il sera question d'arbitrage entre elles, les Parties contractantes s'engagent à conclure, dans un délai de trois mois à compter du jour où l'une des Parties aura adressé à l'autre la demande d'arbitrage, un compromis spécial concernant l'objet du conflit ainsi que les modalités de la procédure.

Si ce compromis ne peut être conclu dans le délai prévu, il y sera obligatoirement supplé conformément à la procédure prévue au Titre IV de la Convention de La Haye du 18 Octobre 1907, pour le règlement pacifique des conflits internationaux, qui régira, dans ce cas, le recours à l'arbitrage.

9. grein.

Þegar um er að ræða gerð milli aðilanna, skuldbindi þeir sig til þess að gera með sér, innan þriggja mánaða frá þeim degi er annar aðilinn hefir borið upp við hinn ósk um gerð, sérstakt samkomulag viðvíkjandi efni deilunnar, og um hversu málaflutningnum skuli hagað.

Ef ekki hefir tekizt að ná þessu samkomulagi, innan hins greinda frests, þá skal koma í stað þess ákvæði 4. þáttar Haagsamþykktarinnar frá 18. október 1907, um friðsamlega úrlausn á deilum milli ríkja, og í því tilfelli, málsmeðferðinni hagað samkvæmt þeim hætti.

Dispositions générales.

Ariticle X.

Si la Cour Permanente de Justice Internationale ou le Tribunal Arbitral établissait qu'une décision d'une instance judiciaire ou de toute autre au-

Almenn ákvæði.

10. grein.

Ef að fasti alþjóðadómstóllinn, eða gerðardómur, kemst að raun um, að ákvörðun dóms eða annars yfirvalds í öðru hvoru landinu, fer að öllu, eða

78 4. ágúst

torité relevant de l'une des Parties contractantes, se trouve entièrement ou partiellement en opposition avec le droit gens, et si le droit constitutionnel de cette Partie ne permettait pas ou ne permettait qu'imparfaitement d'effacer par voie administrative les conséquences de la décision dont il s'agit, la sentence judiciaire ou arbitrale déterminera la nature et l'étendue de la réparation à accorder à la Partie lésée.

einhverju leyti, í bága við alþjóðarétt, og ef að stjórnlög þessa aðila leyfa ekki, eða ekki svo að fullnægjandi þyki, að ógilda, með ráðstöfun framkvæmdarvaldsins, afleiðingar ákvörðunarinnar er um greinir, þá skal í dómsniðurstöðunni, eða í gerðinni, sett ákvæði um bætur, hvers eðlis og hversu miklar, handa þeim aðila, er órétti hefir verið beittur.

Article XI.

Durant la procédure de conciliation, la procédure judiciaire ou la procédure arbitrale, les Parties contractantes s'abstiendront de toutes mesures pouvant avoir une répercussion sur l'acception des propositions de la Commission de Conciliation ou sur l'exécution de l'arrêt de la Cour permanente de Justice Internationale ou de la sentence du Tribunal arbitral. A cet effet la Commission de Conciliation, la Cour de Justice ou le Tribunal arbitral ordonneront, le cas échéant, quelles mesures provisoires doivent être prises.

11. grein.

Meðan að stendur á sáttaumleitun, dóms- eða gerðardómsmeðferð, skulu aðilarnir leiða hjá sér hverskonar ráðstafanir, er kynnu að hafa verkanir gegn því að tilmælum sáttanefndar verði tekið, eða gegn framkvæmd dómsúrskurðar fasta alþjóðadómstólsins, eða úrskurðar gerðardómsins. Í þessum tilgangi skulu, ef svo ber undir, sáttanefnd, dómstóllinn, eða gerðardómurinn, setja fyrirmæli um, hvaða bráðabirgðaráðstafanir skulu gerðar.

Article XII.

Les contestations qui surgiraient au sujet de l'interprétation ou de l'exécution du présent Traité seront, sauf accord contraire, soumises directement à la Cour Permanente de Justice Internationale par voie de simple requête.

12. grein.

Þrætum er upp kunna að koma viðvíkjandi skýringu, eða framkvæmd, á samningi þessum, skal, sé ekki öðruvísi umsamið, vísað beint til alþjóðadómstólsins, með venjulegri beiðni.

Article XIII.

Le présent Traité cera ratifié. Les instruments de ratification en seront

13. grein.

Samning þennan skal fullgilda. Fullgildingarskjölum skal skipzt á í

échangés à Copenhague dans le plus bref délai possible.

Le présent Traité entrera en vigueur à la date de l'échange des ratifications et remplacera dans les relations entre l'Islande et l'Espagne, la Convention d'Arbitrage conclue à Madrid le 1er Décembre 1905. Il aura une durée de dix ans à partir de cette date. S'il n'est pas dénoncé six mois avant l'expiration de ce délai, il sera considéré comme renouvelé pour une période de dix années, et ainsi de suite.

Si lors de l'expiration du présent Traité, une procédure de Conciliation, de réglement ou d'arbitrage se trouve pendante, elle suivra son cours jusqu'à son achèvement, conformément aux stipulations du présent Traité.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires susnommés ont signé le présent Traité et y ont apposé leur cachet.

Fait à Copenhague, en double exemplaire, le 26 août 1929.

Pour l'Islande:

P. Munch
(L. S.)

Pour l'Espagne:

Vicente Gutierrez de Agüere
(L. S.)

Kaupmannahöfn, eins fljótt og auðið er. **78** 4. ágúst

Samningur þessi gengur í gildi þann dag er fullgildingarskjölum er skipzt á, og kemur, að því er snertir afstöðu Íslands og Spánar, í stað gerðardómssamþykktarinnar, samdri í Madrid 1. desember 1905. Hann gildir í 10 ár frá þeim degi.

Ef honum hefir ekki verið sagt upp sex mánuðum fyrir lok þessa tímabils, skal hann álítast endurnýjaður til tíu ára, og þannig áfram.

Ef að sáttaumleitun, dóms- eða gerðarmeðferð, er ekki lokið á þeim tíma er samningur þessi gengur úr gildi, skal sú málsmeðferð til lykta leidd, samkvæmt ákvæðum þessa samnings.

Þessu til staðfestu hafa fyrrgreindir umboðsmenn undirritað samning þennan, og sett við hann innsigli sín.

Saminn í tveimur eintökum í Kaupmannahöfn 26. ágúst 1929.

Í umboði Íslands

P. Munch
(L. S.)

Í umboði Spánar

Vicente Gutierrez de Agüere
(L. S.)

Þetta er hérmeð gert almenningi kunnugt.

Forsætisráðherran, 4. ágúst 1930.

Tryggvi Þórhallsson.